

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a členů JUDr. Jitky Dýškové, Mgr. Stanislava Moláka, Mgr. Jana Valenty, Mgr. Štěpána Holuba a JUDr. Petry Janouškové, v právní věci kárného navrhovatele: **ministr spravedlnosti JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.**, proti kárně obviněnému: **JUDr. Stanislav Pazderka, soudní exekutor, Exekutorský úřad Písek**, se sídlem V Portyči 472, Písek, zastoupen obhájcem Mgr. Janem Frišmanem, advokátem se sídlem Vladislavova 201, Písek, o návrhu kárného navrhovatele ze dne 7. 3. 2022 na zahájení řízení o kárné odpovědnosti soudního exekutora, podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů,

t a k t o :

JUDr. Stanislav Pazderka
soudní exekutor,
Exekutorský úřad Písek, se sídlem V Portyči 472, Písek

j e v i n e n , ž e

- a) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 3250/10 poté, co byl povinný ke dni 12. 1. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 12. 2018, č. j. KSCB 27 INS 11085/2013-B-21, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 18. 2. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 3250/10-46, tj. 25 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- b) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 171/10 poté, co byl povinný ke dni 12. 1. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 12. 2018, č. j. KSCB 27 INS 11085/2013-B-21, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 18. 2. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 171/10-57, tj. 25 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- c) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 3311/10 poté, co byl povinný ke dni 25. 4. 2018 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 4. 2018, č. j. KSCB 27 INS 14573/2012-B-13, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 22. 2. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 3311/10-72, tj. 33 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;

- d) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 2782/10 poté, co byl povinný ke dni 5. 9. 2019 usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2019, č. j. KSBR 26 INS 21585/2013-B-60, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 23. 4. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 2782/10-92, tj. 19 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- e) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1827/11 poté, co byl povinný ke dni 12. 8. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2020, č. j. KSPH 65 INS 9381/2015-B-25, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 3. 5. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1827/11-50, tj. 8 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- f) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1200/11 poté, co byl povinný ke dni 23. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 10. 2019, č. j. KSCB 44 INS 12829/2014-B-12, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 3. 5. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1200/11-62, tj. 18 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- g) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1133/12 poté, co byl povinný ke dni 14. 5. 2020 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 4. 2020, č. j. KSCB 44 INS 25593/2014-B-50, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 10. 6. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1133/12-50, tj. 12 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- h) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1289/12 poté, co byl povinný ke dni 21. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 3. 2020, č. j. KSCB 44 INS 21374/2014-B-33, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 11. 6. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1289/12-39, tj. 14 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- i) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 2445/12 poté, co byl povinný ke dni 30. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 10. 2019, č. j. KSHK 42 INS 37593/2013-B-38, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 22. 6. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 2445/12-37, tj. 19 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- j) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 3247/12 poté, co byl povinný ke dni 14. 1. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2019, č. j. KSPH 60 INS 13381/2014-B-28, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 22. 6. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 3247/12-48, tj. 17 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- k) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1902/13 poté, co byl povinný ke dni 19. 5. 2016 usnesením Městského soudu v Praze ze dne 3. 5. 2016,

- č. j. MSPH 90 INS 28234/2014-B-37, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce ohledně povinného teprve dne 5. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1902/13-90, tj. 62 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
- l) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 56/14 poté, co byl povinný ke dni 14. 8. 2019 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2019, č. j. KSPH 61 INS 37693/2013-B-38, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 10. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 56/14-37, tj. 23 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - m) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 509/13 poté, co byl povinný ke dni 24. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2020, č. j. KSPH 70 INS 3065/2018-B-16, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 19. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 509/13-72, tj. 16 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - n) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 712/13 poté, co byl povinný ke dni 18. 8. 2020 usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2020, č. j. KSUL 85 INS 8502/2015-B-27, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 19. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 712/13-45, tj. 11 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - o) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 858/13 poté, co byl povinný ke dni 31. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 3. 2020, č. j. KSPL 20 INS 24412/2014-B-18, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 20. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 858/13-38, tj. 16 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - p) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 248/14 poté, co byl povinný ke dni 5. 11. 2020 usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 11. 2020, č. j. 1 VSPH 1254/2020-B-54, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 27. 9. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 248/14-31, tj. 11 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - q) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 3233/12 poté, co byl povinný ke dni 15. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 9. 2019, č. j. KSLB 87 INS 10594/2014-B-76, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne 27. 9. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 3233/12-43, tj. 23 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;
 - r) jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce sp. zn. 117 EX 1260/13 poté, co byl povinný ke dni 3. 1. 2020 usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2019, č. j. KSBR 32 INS 10169/2014-B-44, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, přistoupil k zastavení exekuce teprve dne

2. 11. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1260/13-38, tj. 22 měsíců po osvobození povinného od placení pohledávek;

t e d y

v uvedených případech tím, že po pravomocném osvobození povinných od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona včas neučinil nezbytné kroky k neprodlenému zastavení exekuce dle § 55 odst. 4 exekučního řádu, porušil povinnosti soudního exekutora stanovené v § 46 odst. 1 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů (usnesení Sněmu Exekutorské komory České republiky ze dne 28. února 2006), a

t í m s p á c h a l

kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu a za toto provinění se mu podle § 116 odst. 6 exekučního řádu

u k l á d á

kárné opatření, a to

p o k u t a v e v ý š i 5 0 0 0 0 K č .

Pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 1141400122.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 7. 3. 2022 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena kárná žaloba ministra spravedlnosti (dále též „kárný navrhovatel“ či „kárný žalobce“) proti soudnímu exekutorovi JUDr. Stanislavu Pazderkovi (dále též „kárně obviněný“, „exekutor“, nebo „soudní exekutor“). Kárný žalobce kárně obviněného viní z toho, že po pravomocném osvobození povinného od placení pohledávek ve smyslu § 414 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), neučinil nezbytné kroky k neprodlenému zastavení exekuce a vyčkával až na návrh povinného. Prodlení se týkalo celkem osmnácti případů, a to v délce od devíti do šedesáti tří měsíců.

[2] Dle kárného žalobce tímto jednáním soudní exekutor v nepřímém úmyslu porušil své povinnosti stanovené v § 46 odst. 1 a § 55 odst. 4 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti („exekuční řád“) a čl. 5 odst. 1 usnesení Sněmu Exekutorské komory ČR ze dne 28. 2. 2006, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů (Pravidla profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů). Jednání kárně obviněného je přitom nutno vyhodnotit jako prostý kárný

delikt ve smyslu § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. Kárný žalobce proto navrhl, aby byl kárně obviněný uznán vinným ze spáchání kárného deliktu a bylo mu uloženo kárné opatření ve formě pokuty ve výši 50 000 Kč.

II. Obsah kárného návrhu

[3] Z obsahu kárného návrhu vyplývá, že celá věc začala stížností Mgr. Anny Bobkové („stěžovatelka“) na činnost exekutora v exekučním řízení sp. zn. 117 EX 1902/13. Stěžovatelka byla úspěšně oddlužena a osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Exekutor ale pokračoval v exekuci stěžovatelky a v roce 2021 ji vyzval k zaplacení dluhu, který byl uspokojen již v roce 2016. Po opakovaných výzvách ze strany oprávněné vydal exekutor usnesení, kterým byla exekuce částečně zastavena. Exekutor se ke stížnosti vyjádřil tak, že stěžovatelku vyzval k úhradě vymáhané částky. Stěžovatelka na tuto výzvu reagovala podáním, které obsahem odpovídalo návrhu na zastavení řízení. Tento návrh postoupil oprávněné, která vyslovila souhlas se zastavením exekuce a potvrdila úhradu vymáhané pohledávky. Exekutor proto následně vydal usnesení o zastavení exekuce. Kárný žalobce uvádí, že z exekučního spisu sp. zn. 117 EX 1902/13 nevyplývá, že by exekutor postoupil oprávněné návrh stěžovatelky se žádostí o vyjádření. V exekučním spise jsou založena tři sdělení oprávněné, ve kterých souhlasí se zastavením exekuce. Tento souhlas však udělila, aniž by k tomu byla exekutorem vyzvána.

[4] Při kontrole 11. 11. 2021 v sídle exekutora, kterou provedli zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti, byla zjištěna zásadní prodlení se zastavením exekuce v rozmezí 9 až 34 měsíců po pravomocném osvobození dlužníka od placení pohledávek. Ke svému postupu exekutor uvedl, že zastavení exekuce z důvodu oddlužení je v procesní moci povinného. Je tudíž na něm, kdy podá návrh na zastavení a pokud tak neučiní, exekuční řízení pokračuje. Do doby, než tak procesní strany učiní, neprovádí exekutor *ex officio* žádná taková šetření. Jakmile byl doručen návrh na zastavení, postupoval exekutor podle § 55 exekučního řádu a v přiměřené lhůtě o návrhu rozhodoval. Exekutor dále namítal, že výslovná zákonná úprava zastavování exekučních řízení po proběhlém insolvenčním řízení absentuje. Je tudíž věcí rozhodovací praxe a právního názoru, zda k zastavení exekuce má docházet *ex officio* či výlučně na základě návrhu účastníka řízení. Úprava insolvenčního práva nepovažuje doposud placení osvobozené pohledávky za bezdůvodné obohacení. Aplikace § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu („o. s. ř.“), které je jediným přílehlavým ustanovením, je sporná. Jiné vhodné ustanovení, které by nevyžadovalo výslovný projev dlužníkovy vůle, neexistuje.

[5] Kontrolní orgán uzavřel, že postupem exekutora, který po pravomocném osvobození dlužníka (povinného) od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona nepřistoupil k neprodlenému zastavení exekuce, a místo toho vyčkával na návrh povinného a v průběhu této doby prováděl zcela nadbytečné lustrace u peněžních ústavů povinných (místo včasných lustrací insolvenčního rejstříku). Takto zjištěný majetek by přitom nebylo možné postihnout a nadto mohou být tyto lustrace zpoplatněny, tj. povinným mohou být peněžními ústavy účtovány poplatky v řádu stokorun. Nadto před zastavením exekuce nepožádal oprávněného o vyjádření, zda se zastavením exekuce

souhlasí. Na základě výše uvedeného došlo k porušení § 46 odst. 1 exekučního řádu, čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů a § 55 odst. 4 exekučního řádu.

[6] Kárný žalobce k tomu odkazuje na judikaturu civilních soudů. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010, má pohledávka ve vykonávacím řízení, na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona, stejný režim jako promlčená pohledávka. V usnesení ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 29 NSČR 62/2016, Nejvyšší soud objasnil, že termínem stejný režim jako promlčená pohledávka se rozumí pohledávka, u které byla účinně vznesena námitka promlčení. Podle usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 7. 2019, sp. zn. 14 Co 131/2019, bod 20: „Vzhledem k tomu, že pohledávku vymáhanou v tomto exekučním řízení, již nelze vymáhat, neboť na ní dopadá osvobození dle § 414 odst. 2 IZ, bylo správné rozhodnutí exekutora, jestliže i bez návrhu exekuci zastavil za použití citovaného ust. § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.“. Podle odborné literatury se splněním oddlužení zbytky ostatních dluh včetně jejich příslušenství stávají naturální obligací a nelze na ně vést exekuci, která proto musí být zastavena ze zákona soudním exekutorem podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

[7] Podle kárného žalobce měl exekutor od okamžiku, kdy mohl poprvé zjistit, že došlo k pravomocnému osvobození dlužníka (povinného), v souladu s § 46 odst. 1 exekučního řádu učinit kroky k co nejrychlejšímu zastavení exekuce. Exekutor se měl v souladu s § 55 odst. 4 exekučního řádu neprodleně obrátit na oprávněného s dotazem, zda souhlasí se zastavením exekuce a exekuční řízení následně zastavit, anebo v případě nesouhlasného stanoviska oprávněného předložit spis k rozhodnutí exekučnímu soudu. Před zastavením exekuce kárně obviněný v žádném z posuzovaných případů nepožádal oprávněného o vyjádření, zda se zastavením exekuce souhlasí tak, jak to předpokládá § 55 odst. 4 exekučního řádu, proto nelze než za průtah považovat celý časový úsek mezi právní mocí usnesení o osvobození od placení pohledávek a vydáním usnesení o zastavení exekuce. Kárně obviněný tímto postupem zavinil prodlení se zastavením exekuce v rozmezí 9 až 63 měsíců po pravomocném osvobození dlužníků (povinných) od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona, a to nejméně v 18 zjištěných případech.

[8] Judikatura i praxe byla stran režimu pohledávky, na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení pohledávek podle § 414 insolvenčního zákona, a tedy i stran otázky zastavení exekuce, v níž je taková pohledávka vymáhána, ustálena již k datu 31. 8. 2016, kdy bylo vydáno usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 NSČR 62/2016. Z judikatury jednoznačně vyplývá, že osvobození povinného ve smyslu § 414 insolvenčního zákona znemožňuje další pokračování v exekuci a soudní exekutor je povinen činit kroky k jejímu co nejrychlejšímu zastavení. Exekutor je tedy povinen postupovat dle § 55 odst. 4 exekučního řádu a požádat oprávněného o souhlas se zastavením exekuce. Po doručení souhlasu oprávněného se zastavením nebo marném uplynutí lhůty k vyjádření exekutor exekuci bez návrhu dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastaví. K zastavení exekuce není již zapotřebí žádný další procesní úkon dlužníka.

[9] Smyslem a účelem oddlužení je, aby se dlužník skutečně zbavil všech svých dluhů včetně těch exekučně vymáhaných. Povinni jsou typicky osobami bez právního vzdělání, které mají z důvodu nedostatku finančních prostředků ztížen přístup k odborné právní pomoci. Uložení povinnosti, aby po úspěšném oddlužení a osvobození od placení pohledávek museli povinni podávat návrhy na zastavení všech svých exekucí, by odporovalo smyslu a účelu oddlužení. Judikatura byla ustálena dlouhou dobu před tím, než se kárně obviněný dopustil posuzovaného jednání. Informace o insolvenčních řízeních a jejich stavu jsou navíc zjistitelné z veřejně přístupného rejstříku. Je přitom povinností soudního exekutora pravidelně sledovat stav insolvenčního řízení povinného. Od stavu insolvenčního řízení se odvíjí další postup soudního exekutora. Pokud je zahájeno insolvenční řízení, nemůže exekutor provést exekuci na majetek povinného dle § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona. Po dobu, kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, nelze dle § 140e insolvenčního zákona ani zahájit exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, a další činnost exekutora se tak omezuje pouze na zjišťování aktuálního stavu insolvence povinného. Pokud by exekutor neprováděl *ex officio* žádná šetření, dopouštěl by se porušení právních předpisů. Po vyhlášení úpadku tak exekutor standardně kontroluje pouze, zda je již insolvenční řízení pravomocně ukončeno a případně jakým způsobem, a následně činí vhodné kroky odpovídající právní úpravě, a to buď žádost oprávněného o souhlas se zastavením exekuce, anebo pokračování v exekuci a postihu majetku povinného.

[10] Postup kárně obviněného měl negativní dopady na život povinných. V období po pravomocném osvobození povinných prováděl zcela nadbytečné lustrace peněžních ústavů, přestože takto zjištěný majetek by nebylo možné postihnout. Povinni byli nedůvodně a nepřiměřeně dlouho vedeni v Centrální evidenci exekucí. Samotná evidence údajů o povinném v exekučním řízení, které již mělo být zastaveno, v tomto registru může negativně ovlivnit život povinného (i s ohledem na ochranu osobních údajů). Z dohledové činnosti je kárnému žalobci navíc známo, že lustrace účtů mohou být u některých peněžních ústavů zpoplatněny a povinným účtovány poplatky v řádu stokorun.

[11] Kárný žalobce považuje popsané jednání kárně obviněného za kárný delikt prostý, jelikož ve všech kontrolovaných exekučních řízeních kárně obviněný v konečném důsledku exekuci zastavil, byť se značným prodlením, a během této doby nepostihl majetek povinných exekučními příkazy. Podle kárného žalobce se kárného deliktu kárně obviněný dopustil přinejmenším ve formě nepřímého úmyslu. Nebylo možné, aby si nebyl vědom své povinnosti činit kroky k zastavení exekuce, jakož i následků, k nimž může v důsledku jejího nezastavení dojít. Z vyjádření kárně obviněného je zřejmý úmysl kárně obviněného v posuzovaných řízeních nečinit po osvobození povinného od placení dle § 414 insolvenčního zákona *ex officio* žádné kroky. Kárně obviněný je totiž toho názoru, že zastavení exekuce po úspěšném oddlužení je v procesní moci účastníků řízení, kteří by jej měli iniciovat návrhem na zastavení exekuce. Takový závěr je však nepřijatelný. Co se týče otázky srovnání se škodlivým následkem pro účely odlišení nepřímého úmyslu od vědomé nedbalosti, podle kárného žalobce v tomto případě neexistovaly přiměřené důvody, na které se exekutor mohl spoléhat s tím, že nezpůsobí škodlivý následek. Prodlením exekutora nastává škodlivý následek, který spočívá v trvání účinků spojených s vedením exekučního řízení, jež povinného mohou omezovat v běžném životě, a kterému dohledový orgán ani jiný subjekt nemůže zabránit, bez dalšího ve všech případech. Na

straně kárně obviněného tak nelze nalézt žádný důvod, který by byl reálně způsobilý takovému škodlivému následku zabránit.

[12] S ohledem na systematickou povahu kárného deliktu, nepřiměřeně dlouhé vedení exekuce navzdory pravomocnému osvobození dlužníků od placení vymáhané pohledávky a negativní důsledky postupu kárně obviněného na život povinných, považuje kárný žalobce za adekvátní formu kárného opatření pokutu. S ohledem na to, že exekutor exekuční řízení nakonec zastavil a nepřistoupil k vymáhání pohledávek, navrhuje kárný žalobce uložení pokuty při dolní hranici ve výši 50 000 Kč, která v dostatečné míře přispěje k nápravě kárně obviněného a odradí jej od dalšího podobného jednání.

III. První vyjádření kárně obviněného

[13] Kárně obviněný se ke kárnému návrhu vyjádřil dne 4. 4. 2022 prostřednictvím obhájce. Předně neshledal u žádného člena kárného senátu pochybnost o jeho nepodjatosti, avšak upozornil, že společně s jedním z členů senátu, Mgr. Molákem, byl v minulosti členem právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR. Dále uvedl, že nevyužije možnosti podat písemné stanovisko, resp. se vyjádřit ke skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, nevyužije svého práva nevypovídat a nemá zájem uzavřít dohodu o vině a kárném opatření. Nesouhlasí s právním hodnocením tak, jak jej kárný návrhovač uvedl. Uvedl, že obhajovat se hodlá až při ústním jednání.

IV. Splnění předpokladů pro věcné projednání

[14] Kárný soud nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro věcné projednání. Dospěl k závěru, že byla podána osobou k tomu oprávněnou a obsahuje stanovené náležitosti. Ve vztahu k žalovaným skutkům vymezeným ve skutkové větě návrhu se kárný soud dále zabýval otázkou včasnosti, tedy zda byla podána ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 exekučního řádu.

[15] Kárný žalobce označil vytýkaná kárná provinění jako pokračující kárný delikt provedený stejným způsobem a spojený blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku. Svá tvrzení však již nepromítl do právního posouzení věci. Kvalifikaci kárného deliktu (jako pokračujícího) spojil toliko se zachováním lhůty k podání kárného návrhu. To však pro posuzovanou věc není relevantní, proto se ani při ústním jednání dokazování v tomto směru nevedlo. Kárný soud již zde předesílá, že jednání kárně obviněného posoudil jako delikt trvající.

[16] Jestliže nečinnost kárně obviněného je trvajícím skutkem, počíná objektivní tříletá lhůta k podání kárné žaloby dle § 117 odst. 3 exekučního řádu běžet od okamžiku ukončení trvajícího protiprávního stavu (zde zastavením řízení). Subjektivní půlroční lhůta dle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, naopak začne běžet od ode dne, kdy se návrhovač dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu

(srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2019, č. j. 15 Kse 5/2018-135, č. 265/2019 Sb. NSS).

[17] V souzené věci došlo k ukončení trvající nečinnosti zastavením jednotlivých exekucí v průběhu roku 2021. Objektivní lhůta k podání kárné žaloby proto neuběhla.

[18] Z kárného spisu se podává, že kárný žalobce se o nečinnosti kárně obviněného dozvěděl v rámci kontroly ze dne 11. 11. 2021, při níž mu byly poskytnuty exekuční spisy, s jejichž obsahem se na místě seznámil. Půlroční subjektivní lhůta ani v tomto případě neuplynula.

[19] Jde-li o exekuci vedenou pod sp. zn. 117 EX 1902/13, bylo kárnému žalobci k jeho výzvě poskytnuto vyjádření kárně obviněného a exekuční spis dne 20. 9. 2021. Kárný návrh byl proto i v části týkající se výše uvedené exekuce podán včas.

V. Ústní jednání

[20] Dne 1. 2. 2023 proběhlo ústní jednání (dále též „jednání“), o kterém byl pořizován zvukový záznam a následně sepsán protokol [§ 55b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, dále též „trestní řád“, aplikovaný v návaznosti na § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, dále též „kárný řád“]. Soud proto pouze stručně rekapituluje průběh jednání.

[21] Kárný žalobce (jeho zástupkyně) při jednání shrnul obsah kárné žaloby. Setrval na závěru, že exekutor v 18 zjištěných případech neučinil po pravomocném osvobození povinných od placení pohledávek nezbytné kroky k neprodlenému zastavení exekucí. K zastavení přistoupil v rozmezí 9 až 63 měsíců po pravomocném osvobození povinných od placení pohledávek. Tímto porušil své povinnosti stanovené v § 46 odst. 1 exekučního řádu, § 55 odst. 4 exekučního řádu a v čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů. Jednání kárně obviněného je tak nutno vyhodnotit jako kárný delikt. Kárná žalobkyně proto navrhla, aby byl kárně obviněný uznán vinným ze spáchání kárného deliktu a za to mu byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč.

[22] Obhájce kárně obviněného při soudním jednání uvedl, že v případě kárně obviněného se nejedná o zavinění ve formě úmyslu, a to ani eventuálního, a tím pádem se ani nejedná o pokračující delikt. Chybí zde jednotný záměr a z toho důvodu vznesl kárně obviněný námitky promlčení u jednání pod body a), b), c) a k) kárného návrhu. Kárně obviněný zároveň uvedl, že nerozporuje, že pohledávka, která je předmětem osvobození od placení dle § 414 insolvenčního zákona, má charakter naturální obligace. Podle kárně obviněného mu žádný předpis neukládá povinnost činit z vlastní iniciativy nezbytné kroky k neprodlenému zastavení exekuce. Princip oficiality podléhá pouze rozhodování o zastavení výkonu rozhodnutí soudem. Je to exekuční soud, který je povinen exekuci zastavit způsobem, který popisuje kárný návrhovař. Zákon a princip kontradiktornosti řízení předpokládají iniciativu stran, tedy buď povinného, oprávněného nebo případně soudu (srov. i § 269 odst. 2 o. s. ř.). Dle kárně obviněného je třeba rozlišovat exekuční řízení jako takové a výkon exekuce. Zatímco exekuční řízení pokračuje, k samotnému

nucenému výkonu rozhodnutí podle § 46 exekučního řádu docházet nesmí. Z výsledku lustrace insolvenčního rejstříku pro exekutora plyne pouze to, že nesmí provádět exekuci, nikoli, že se musí neprodleně obrátit na oprávněné s dotazem, zda souhlasí se zastavením exekuce. Názor kárně obviněného potvrzuje i Mgr. Krhut (místopředseda Krajského soudu v Ostravě), který ve své přednášce uvedl: *„po přiznání osvobození má být exekuce zastavena, aniž se dlužník má dovolávat, a to i bez návrhu. Má tak učinit exekuční soud, a to podle informace insolvenčního soudu, dlužníka, správce nebo exekutora, exekutor má případně odložit provádění exekuce a postupovat podle § 55 odst. 3 exekutorského řádu.“* Ustanovení § 55 ale upravuje postup v případě, podá-li dlužník sám návrh na zastavení exekuce.

[23] Kárně obviněný dále rozporoval argumentaci kárného navrhovatele spojenou s komentářovou literaturou, neboť není nadřazena právním předpisům. Co se týče usnesení krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 7. 2019, sp. zn. 14 Co 131/2019, tak v něm je řešena skutkově odlišná věc a soud pouze okrajově aprobejuje postup exekutora, který postupoval podle § 55 odst. 4 exekučního řádu, o povinnosti tak postupovat ale nemluví. Žádný právní předpis neupravuje důsledky rozhodnutí vydaného podle § 414 insolvenčního zákona, na rozdíl od jasné úpravy například v případě § 109 insolvenčního zákona. Kárně obviněný rozporuje, že by judikatura k této problematice byla ustálena dlouhou dobu předtím než se dopustil posuzovaného jednání. Ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu je v exekučním řádu označeno jako provádění exekuce a je zařazeno do hlavy III exekučního řádu, která upravuje exekuční činnost. Tou je ale podle § 1 exekučního řádu nucený výkon exekučních titulů. Podle kárně obviněného se tak toto ustanovení na jeho věc ani nevztahuje.

[24] Názor který kárně obviněný zastával, nemůže být vnímán jako názorový exces ani jako projev svévole, a to obzvláště v situaci kdy zákonná úprava absentuje. Za kárné provinění přitom nelze považovat právní názor kárně obviněného. Kárně obviněný proto navrhl, aby byl zproštěn.

[25] Účastníci řízení souhlasili s upuštěním od dokazování skutečností označených stranami jako důkazy.

[26] Kárný žalobce v závěrečné řeči setrval na svých závěrech. Zopakoval, že jednání kárně obviněného spočívající ve spáchání pokračujícího deliktu bylo úmyslné. I kdyby nebylo kvalifikováno jako pokračující delikt, nedošlo v posuzované věci k promlčení. Soudní exekutor je povinen činit nezbytné kroky k zastavení exekuce, je povinen lustrat insolvenční rejstřík a jakmile zjistí, že došlo k osvobození, tak nemůže pokračovat v exekuci. Není zřejmé, na co kárně obviněný vyčkával. Povinní jsou zpravidla osoby bez právního vzdělání, které často nevědí, že by se měly na exekutora se žádostí o zastavení řízení obracet. Spíše předpokládají, že zastavení řízení je povinností exekutora. Exekutor nemůže prodlužovat trvání exekuce, která nemůže směřovat nikam jinam, než k zastavení. Naopak má postupovat rychle a účelně. Ve věci tak nečinil nezbytné kroky k zastavení exekuce a řízení zastavil se značnými průtahy (9 až 63 měsíců). To měla negativní dopad na život povinných. Pro výše uvedené kárný žalobce navrhuje shledat kárně obviněného vinným z vytykánych skutků a uložit mu kárné opatření v podobě pokuty ve výši 50 000 Kč.

[27] Obhájce kárně obviněného v závěrečné řeči sdělil, že jeho výkladu o iniciativě stran v řízení o zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. svědčí i znění § 269 o. s. ř., dle něž se u nepřipustné exekuce zpravidla nařídí jednání. Ročně dochází k osvobození od placení pohledávek dle § 414 insolvenčního zákona ve 20 000 případech. Je proto na zákonodárci, nikoliv na kárném soudu, aby stanovil vhodný postup (o němž nebudou panovat pochybnosti) k řešení této situace. Ze strany kárně obviněného se nejednalo o svévoli či excesivní právní názor. Pro výše uvedené zopakoval svůj návrh, aby byl kárně obviněný zproštěn.

[28] Kárně obviněný nevyužil práva na závěrečnou řeč a poslední slovo.

[29] K rekapitulaci procesního postupu kárný soud ještě doplňuje, že v mezidobí zaslal kárně obviněný prostřednictvím svého zástupce dne 3. 4. 2023 kopii vyřízení stížnosti Mgr. A. B. na kárně obviněného Exekutorskou komorou, která se týkala jednání, jež je předmětem i kárného řízení. Kárně obviněný v této souvislosti uvedl, že si je vědom toho, že dokazování bylo ukončeno a neučinil žádný další procesní návrh. Uvedené podání bylo přesto zasláno kárnému žalobci na vědomí, který na něj reagoval dne 6. 4. 2023, přičemž setrval na svém návrhu.

[30] Kárný soud nepovažoval za nutné otevírat znovu dokazování či doplňovat skutková zjištění. Ta jsou (i podle názoru stran) nesporná. Klíčové v dané věci bylo právní posouzení zjištěného skutku. V této otázce je kárný soud zcela nezávislý, neboť jde o posouzení viny. Právní posouzení jednání kárně obviněného orgány Exekutorské komory učiněné v souvislosti s vyřizováním stížnosti nemůže být rozhodující, stejně jako kvalifikace užitá orgány ministerstva při kontrole, která se stala podkladem pro podání kárného návrhu. Kárný soud je vázán skutkem, nikoliv jeho právním posouzením.

VI. Posouzení věci kárným soudem

[31] Aby mohl kárný soud odpovědět na otázku, zda se kárně obviněný dopustil kárného deliktu, který mu kárný žalobce přičítá [VI. d)] musel nejprve posoudit, zda měl kárně obviněný s ohledem na osvobození od placení pohledávek povinného v insolvenčním řízení povinnost zastavit exekuce bez návrhu [VI. a)], dále, co znamená ve vztahu k této povinnosti postupovat rychle a účelně [VI. b)] a konečně, jak kárně obviněný v jednotlivých řízeních postupoval [VI. c)].

VI. a) K povinnosti zastavit exekuci bez návrhu

[32] Podle § 55 odst. 4 exekučního řádu „o zastavení exekuce rozhodne exekutor i bez návrhu, souhlasí-li se zastavením oprávněný. Nesouhlasí-li oprávněný, požádá exekutor o zastavení exekuční soud, který při rozhodování postupuje podle odstavce 5.“

[33] Důvodová zpráva k § 55 exekučního řádu ve své zvláštní části (bod [42]) stanovila, že (důraz přidán soudem) „*nově se stanoví, že exekutor může rozhodnout o návrhu na zastavení exekuce, pokud se zastavením exekuce souhlasí účastníci řízení.*[...] Zastavení exekuce exekutorem pak není na újmu práv účastníků řízení, ba naopak, nebo exekutor může exekuci zastavit operativněji než soud a zajistit poté rychlou deblokaci majetku povinného. Nesouhlasí-li některý z účastníků se zastavením exekuce, exekutor předloží spis se stanovisky účastníků a jimi předloženými listinnými důkazy exekučnímu soudu, který o návrhu rozhodne.[...] *Jelikož exekutor má zpravidla jako první informace o tom, že jsou zde důvody, pro které je třeba exekuci zastavit, navrhuje se, že exekutor může exekuci zastavit i bez návrhu, souhlasí-li s tím oprávněný. Tento postup by měl přispět k zrychlení postupu zejména tam, kdy je zřejmé, že exekuce je bezpředmětná. Nesouhlasí-li však oprávněný se zastavením exekuce, dá exekutor soudu stejně jako za stávající právní úpravy podnět k zastavení exekuce a soud postupuje bez návrhu.* Další významnou pojistkou proti vedení exekuce v případech, kdy pro to nejsou důvody, je, že soud může kdykoliv z podnětu kteréhokoli subjektu včetně třetích osob zastavit exekuci i bez návrhu. Zároveň je tím umožněno soudu, aby operativně postupoval při zhojení či jiné nápravě těch pochybení, které sám zjistil ze své úřední povinnosti. Soud rozhodne o zastavení bez návrhu tehdy, pokud bude mít ověřen průběh řízení u exekutora a bude mít zjištěno, že exekutor nerozhodl o zastavení k návrhu účastníků.“ Povinní jsou většinou osoby bez právního vzdělání, jejichž majetková situace jim ani neumožňuje se nechat v řízení zastoupit. Zákon proto logicky soudům a exekutorům ukládá povinnost exekuce zastavit i bez návrhu. Z důvodové zprávy jasně vyplývá, že exekutorům byla dána pravomoc zastavit exekuci bez návrhu právě proto, aby se nemuseli při každém zastavení obracet na soud a tím zbytečně prodlužovat exekuci, která je bezpředmětná. Jsou to přitom právě oni, kdo by měli mít aktuální přehled o všech rozhodných skutečnostech, k čemuž mají ze zákona potřebné nástroje (k tomu viz níže).

[34] Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2010 ve věci sp. zn. 29 Cdo 3509/2010 „*pohledávka, na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení podle ustanovení § 414 odst. 1 insolvenčního zákona, v neuhrazeném rozsahu nezaniká, v soudním či jiném řízení ji však nelze věřiteli přiznat, ve vykonávacím řízení má taková pohledávka stejný režim, jako promlčená pohledávka*“. Podle Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 20 Cdo 688/2011 je promlčení vymáhané pohledávky „*důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ, pokud námitku promlčení návrhem na zastavení výkonu povinný (dlužník) uplatnil*“. V usnesení ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 29 NS ČR 62/2016 Nejvyšší soud uvedl, že režim pohledávky na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení, má stejný režim, jako promlčená pohledávka „*u které byla účinně vznesena námitka promlčení*“. Z uvedeného tedy vyplývá, že exekutor poté, co zjistí, že došlo k osvobození od placení pohledávek, má vyzvat oprávněného, zda souhlasí se zastavením exekuce. Posléze, v závislosti na reakci oprávněného, exekuci zastaví či dá podnět exekučnímu soudu k zastavení exekuce.

[35] Závěr Mgr. Krhuta, na který kárně obviněný odkazoval během ústního jednání, o tom, že „*po přiznání osvobození má být exekuce zastavena, aniž se dlužník má dovolávat, a to i bez návrhu. Má tak učinit exekuční soud, a to podle informace insolvenčního soudu, dlužníka, správce nebo exekutora, exekutor má případně odložit provádění exekuce a postupovat podle § 55 odst. 3 exekutorského řádu*“ je nepřipadný. Týká se povinnosti soudu a navíc je

v něm vyjádřena myšlenka, že soudce má exekuci zastavit i bez návrhu povinného. To však není nikým rozporováno. Oproti soudům zákon exekutorům pouze ukládá navíc povinnost opatřit si za účelem zastavení exekuce souhlas oprávněného.

[36] Pro výše uvedené lze názor kárně obviněného, že neexistuje povinnost zastavit exekuci, nenavrhl-li to povinný (tj. z vlastní iniciativy), nebo provést jiné úkony vedoucí k tomuž, označit za výkladový excés, který kárným proviněním být může (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2018, č. j. 14 Kse 2/2017-108). V souvislosti s výše uvedeným je pak zcela absurdní názor kárně obviněného, že lze pokračovat v řízení, aniž by bylo možné provedení exekuce, neboť to by odporovalo samotné podstatě povinnosti exekutora činit i bez návrhu úkony směřující k vedení a provedení exekuce (§ 46 odst. 1 exekučního řádu). Nadto nelze odhlédnout ani od toho, že kárně obviněný exekuce nakonec sám bez návrhu zastavil s odkazem na § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., a to i bez vyžádání souhlasu od oprávněného (kromě řízení sp. zn. 177 EX 1902/13, ve kterém se oprávněný vyjádřil bez předchozí aktivity kárně obviněného). Kárně obviněný tak zcela popřel své tvrzení o tom, že exekuce bez návrhu nezastavoval, neboť tak mohl učinit pouze soud.

[37] Z výše uvedeného vyplývá dílčí závěr, že pokud exekutor zjistí, že došlo k osvobození dlužníka od placení pohledávek podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona, má povinnost činit kroky k zastavení exekuce, a to i bez návrhu. K obdobnému závěru přitom již dospěl i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 27. 10. 2022, č. j. 9 A 97/2020-39. V nyní posuzované věci kárně obviněný exekuce nakonec zastavil, otázkou však zůstává, zdali tak učinil v souladu s povinností, která mu vyplývá z § 46 odst. 1 exekučního řádu.

VI. b) K povinnosti postupovat při exekuci rychle a účelně

[38] Podle § 46 odst. 1 má exekutor při exekuci postupovat rychle a účelně. Jedná se o provedení jedné ze základních procesních zásad řízení vyjádřených v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a soudní exekutor, coby orgán veřejné moci ve smyslu čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, je povinen tuto zásadu dodržovat na základě ustanovení § 2 odst. 1 exekučního řádu ve spojení s § 6 o. s. ř. Právo na řízení bez průtahů je součástí práva na spravedlivý proces, jehož se může domáhat každý v každém stádiu řízení. Bez jakýchkoliv důvodných pochybností je zřejmé, že čl. 38 odst. 2 Listiny se vztahuje nejen na činnost soudů, nýbrž také ostatních orgánů ochrany práva, resp. na orgány veřejné moci, mezi které spadá i soudní exekutor (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2012, č. j. 11 Kse 4/2009-111, bod 53).

[39] V nyní projednávané věci je kárně obviněnému vytýkáno, že po pravomocném osvobození povinných od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona včas neučinil nezbytné kroky k neprodlenému zastavení exekuce dle § 55 odst. 4 exekučního řádu a tím porušil povinnosti soudního exekutora stanovené v § 46 odst. 1 exekučního řádu.

[40] Exekuční řád nestanoví specifické lhůty, podle kterých by měl exekutor přistoupit k zastavení exekuce bez návrhu. Z jejich absence ale nelze dovodit, že by se exekutor ve své činnosti mohl dopouštět průtahů a nečinnosti. Pokud totiž pro činnost orgánů veřejné moci není výslovně stanovena žádná zákonná lhůta, neznamená to nic jiného, než že jsou tyto orgány povinny konat rychle (bez prodlení, bez zbytečného odkladu), v závislosti na okolnostech konkrétní věci (složitost případu, komunikace s účastníky řízení apod.). Exekutor je tedy povinen v řízení postupovat bez zbytečných průtahů, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení (a to i povinných osob) či třetích osob (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2012, č. j. 11 Kse 4/2009-111, body 54 a 55). Průtah představuje neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností, s přihlédnutím k povaze a složitosti věci, chování účastníků či třetích osob atd. (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2012, č. j. 11 Kse 4/2009-111, bod 56).

[41] Pro posouzení, zda došlo k průtahům, je podstatné, kdy se exekutor o důvodech pro zastavení exekuce (osvobození povinného od placení pohledávek) dozví a od jakého okamžiku již musí činit kroky směřující k jejímu zastavení. Z obecné povinnosti exekutora činit i bez návrhu úkony směřující k vedení a provedení exekuce dle § 46 odst. 2 exekučního řádu přitom lze dovodit, že informace o insolvenčním řízení (jeho stavu), musí exekutor aktivně a pravidelně kontrolovat. Například dle § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona totiž nelze po zahájení insolvenčního řízení provést výkon rozhodnutí či exekuci, nestanoví-li zákon jinak. Průběh a výsledek insolvenčního řízení je proto pro další osud exekučního řízení stěžejní, neboť se jedná o překážku dalšího postupu, a proto musí exekutor trvání i odpadnutí této překážky sledovat.

[42] Je-li tedy exekutor z podstaty výkonu své funkce povinen dbát ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem, musí s určitou pravidelností sledovat běžící insolvenční řízení. O tom ostatně mezi stranami nepanuje spor.

[43] Předmětem kárného návrhu však není stanovení délky tohoto pravidelného časového intervalu, byť je to pro otázku neprovádění kroků vedoucích k zastavení exekuce podstatné, nýbrž zda, kdy a jak má exekutor reagovat na zjištění z insolvenčního řízení.

[44] Navrhovatel průtahy v jednotlivých řízeních v tomto kárném řízení pojímá mechanicky jako dobu nečinnosti stanovenou od právní moci rozhodnutí o osvobození povinného (dlužníka) insolvenčním soudem. Průtahy v řízení, jež by mohly naplnit skutkovou podstatu kárného provinění, však lze konstatovat až v případě, že uplyne doba, kterou ještě lze považovat za přiměřenou k neprovádění účelných úkonů v řízení (tedy i kontroly stavu insolvenčního řízení). Tu, nestanoví-li ji ve specifických agendách výslovně zákon, nelze určit pevným a neměnným časovým úsekem. Na objektivizaci (alespoň v minimální míře) výše zmíněné doby však nelze zcela rezignovat, aby se kárný senát nedopouštěl libovůle případ od případu. Alespoň orientační vymezení této doby, označované jako referenční, si žádá i právní jistota, a to jak potenciálně kárně obviněných, tak kárných navrhovatelů, jakož i samotných účastníků exekučních řízení. Je ovšem vždy

nutné vést v patrnosti, že v každém jednotlivém případě bude zpravidla zapotřebí korekce referenční doby, a to s ohledem na konkrétní okolnosti posuzovaného případu (viz např. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014 č. j. 11 Kss 10/2013 - 83).

[45] V praxi kárných senátů byla v minulosti stanovena obecná referenční doba pro vedení exekuce v délce 12 měsíců (srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, sp. zn. 15 Kse 10/2015-116, či ze dne 23. 5. 2017, č. j. 14 Kse 1/2016 - 180, a zejména v nich citovanou judikaturu). Na souzenou věc však nelze nazírat prizmatem obecné referenční doby pro vedení řízení. Exekuce vedené v nyní souzené věci jsou vedeny bez předmětu (účastníci řízení nevedou spor o to, že exekuce měly být zastaveny), *de facto* nezákonně. Nejsou vykonatelné a chybí proto důvod dále je vést. Naléhavá potřeba zastavení exekucí, resp. činění kroků k jejich zastavení, nemůže ospravedlnit roční lhůtu pro každý jednotlivý úkon, tj. kontrola insolvenčního rejstříku, výzva oprávněného či samotné vydání usnesení o zastavení exekuce. Takto striktně nastavená referenční doba by v závěru mohla vést ke zcela absurdní situaci, neboť by zjednodušeně řečeno mohlo být za přijatelné považováno zastavení exekuce po faktickém odpadnutí předmětu řízení až po více než třech letech. Ve všech projednávaných věcech šlo o pohledávky osvobozené od placení. Vedení exekuce tedy postrádalo předpoklad pro svou zákonnost – vykonatelný exekuční titul. V minulosti stanovená obecná referenční doba se přitom týká provádění úkonů (činnosti) v běžících exekucích, v nichž zastavení nehrozí z povahy věci, resp. stavu řízení (nedošlo k oddlužení, nevede se soudní spor o exekuční titul apod.).

[46] Při úvaze o délce referenční doby pro úkony směřující k zastavení exekuce a kroky tomu předcházející kárný soud přihlédl i k praxi kárných senátů zabývajících se průtahy soudců. Dle rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2019, č. j. 11 Kss 7/2018-207, věc *Maxa III*, se orientační doba průtahů v civilním řízení stanoví dle tzv. pravidla 4-2-2-1. Referenční doba dle rozhodnutí kárného senátu „*obecně činí čtyři měsíce v občanskoprávních řízeních, která netrvají více než dva roky. Referenční doba může být kratší, konkrétně poloviční (dva měsíce pro věci mladší dvou let), jde-li o jednoduché, rutinní administrativní úkony, zejména lze-li je delegovat i na pomocný soudní personál (vyšší soudní úředníky, asistenty soudců), nebo o jednoduchá procesní rozhodnutí. U věcí starších více než dva roky, jimž je soudce povinen věnovat zvýšenou pozornost a vyřizovat je pokud možno přednostně (i s ohledem na riziko porušení základních práv účastníků řízení a vzniku odpovědnosti státu za škodu a nemajetkovou újmu), kárný soud v tomto modelu vychází z orientační referenční doby dva měsíce, resp. jeden měsíc, jde-li o zmíněné jednoduché, rutinní administrativní úkony či jednoduchá procesní rozhodnutí. Pro rozlišení věcí starších dvou let a mladších dvou let, resp. pro volbu referenční doby, kárný senát považuje za rozhodující kritérium stáří věci k datu počátku tvrzené nečinnosti ve věci, neboť toto kritérium, z pohledu soudce prospektivní, na rozdíl od pohledu zpětného k datu ukončení nečinnosti či retrospektivního hodnocení ze strany soudu, ukazuje, jak se stáří věci na počátku nečinnosti jevílo soudci, a tedy nejlépe poslouží k posouzení nečinnosti soudce jako případného zaviněného porušení jeho povinností.*“

[47] V obdobném časovém rozmezí bude možné nazírat i na povinnost exekutora činit v řízení úkony směřující k zastavení exekuce, a to i s přihlédnutím k § 28 exekučního řádu, dle něhož se úkony učiněné exekutorem považují za úkony exekučního soudu. Rovněž Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 31. 1. 2011, sp. zn. I. ÚS 3111/10, potvrdil, že „závěry, týkající se průtahů v řízení před obecnými soudy, dopadají v plném rozsahu také na nečinnost soudního exekutora v exekučním řízení.“

[48] Byť jsou úkony směřující k zastavení exekuce, tedy i pravidelná lustrace v insolvenčním rejstříku, spíše rutinní povahy a exekutor by je měl provádět s nejvyšším urychlením, neodhlédl soud od skutečnosti, že zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, v § 15a stanoví exekutorovi lhůtu 3 měsíců k provedení úkonu, jde-li o dražbu nemovitosti. Novela exekučního řádu č. 286/2021 Sb. (tzv. milostivé léto) také zavádí lhůtu 3 měsíců ve spojení s koncem insolvenčního řízení (srov. bod 20 změn exekučního řádu v novele). Lhůta tři měsíců se ani nevymyká intervalu stanovenému pro úkony spjaté s přezkumem zásahů do práv osob v trestním řízení (srov. § 72 odst. 1 trestního řádu) či k činnosti správce daně (srov. § 38 odst. 2 daňového řádu).

[49] Orientační délka objektivní referenční doby pro kontrolu stavu insolvence (přerušeno řízení) činí 3 měsíce. Může být delší nebo kratší s ohledem na specifické okolnosti věci. Ty soud však v projednávané věci neshledal a nenamítal je ani kárně obviněný.

[50] Kárně obviněný tedy měl nejpozději 3 měsíce od právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu zjistit, že došlo k osvobození od placení pohledávek, a měl činit další úkony směřující k případnému zastavení exekuce. Ostatně kárně obviněný ani netvrdí, že by o osvobození od placení pohledávek nevěděl. Skutková zjištění učinily strany v rámci ústního jednání nespornými. Kárně obviněný již předtím i ve svém písemném vyjádření ze dne 4. 4. 2022, v jeho čl. II. bodu 6 uvedl, že s popisem skutků souhlasí.

[51] Vymezená délka referenční doby se vztahuje na nahlížení do insolvenčního rejstříku (kontrolu stavu insolvence). Činnost exekutora navazující na zjištění skutečností uvedených v tomto rejstříku, tedy samotné zastavení exekuce, resp. činění nezbytných kroků vedoucích k jejímu zastavení, je zcela jednoduchá a rutinní činnost, která nesnese odkladu. Koncept usnesení o zastavení exekuce, předložení věci exekučnímu soudu či tomu předcházející výzvu oprávněnému je schopen sepsat pomocný aparát exekutora (exekutorské kanceláře). Kárný soud proto s ohledem na výše uvedená obecná východiska jako přiměřenou referenční dobu pro úkony dle § 55 odst. 4 exekučního řádu vedoucí k zastavení exekuce považuje maximálně lhůtu jednoho měsíce.

[52] K počítání okamžiku, odkdy trvá nečinnost, resp. kárně obviněný měl činit, soud připomíná, že přesáhne-li období absence relevantní činnosti (ve spisu) exekutora referenční dobu, znamená to (není-li zde jiných výjimečných individuálních okolností), že exekutor ve věci od počátku prodlení ve věci nečinil úkony tak, jak bylo jeho povinností (§ 46 odst. 1 exekučního řádu), resp. neměl řízení pod svou kontrolou, a to po celé toto

období, které lze pak označit za průtahy v řízení naplňující skutkovou podstatu kárného provinění. Není proto adekvátní účetnický odečítat referenční doby od období nečinnosti, protože by takový výsledek zkresloval celkový obraz o plnění povinností exekutora (srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2020, č. j. 11 Kss 4/2020-185).

[53] Souhrnná objektivní orientační referenční doba se tedy skládá z doby, během níž exekutor má nahlížet do insolvenčního rejstříku a zjišťovat (ne)existenci skutečností důležitých pro další postup v exekuci (3 měsíce), a z doby, v níž následně provede úkon k dalšímu efektivnímu vedení exekuce, v nyní projednávaném případě úkon vedoucí k zastavení exekuce jím samotným nebo (nesouhlasí-li se zastavením oprávněný) předložením věci k rozhodnutí exekučnímu soudu (1 měsíc).

VI. c) Zjištěné skutkové okolnosti

[54] Kárný soud si vyžádal označené průtahové spisy a podrobně se seznámil s jejich obsahem. Účastníci řízení v rámci ústního jednání souhlasili s upuštěním od dokazování, neboť skutkový stav je mezi nimi nesporný.

[55] V souzené věci obsah spisů odpovídá skutečnostem uvedeným v návrhu na zahájení kárného řízení. Jde-li však o tvrzenou dobu nečinnosti, počítal tuto kárný žalobce od vydání rozhodnutí o osvobození povinného od placení pohledávek. To však vyvolává (právní) účinky a pro účastníky řízení (jakož i třetí osoby) je vykonatelné až právní mocí. Kárný senát právě z této kratší doby nečinnosti vychází.

[56] Ve věci sp. zn. 117 EX 3250/10 byla povinná ke dni 12. 1. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 12. 2018, č. j. KSCB 27 INS 11085/2013-B-21, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 18. 2. 2021 usnesení č. j. 117 EX 3250/10-46, jímž exekuci dle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 25 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[57] Ve věci sp. zn. 117 EX 171/10 byl povinný ke dni 12. 1. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 12. 2018, č. j. KSCB 27 INS 11085/2013-B-21, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 18. 2. 2021 usnesení č. j. 117 EX 171/10-57, jímž exekuci dle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 25 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[58] Ve věci sp. zn. 117 EX 3311/10 byla povinná ke dni 25. 4. 2018 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 4. 2018, č. j. KSCB 27 INS 14573/2012-B-13, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 22. 2. 2021 usnesení č. j. 117 EX 3311/10-72, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52

exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 33 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[59] Ve věci sp. zn. 117 EX 2782/10 byla povinná ke dni 5. 9. 2019 usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2019, č. j. KSBR 26 INS 21585/2013-B-60, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 23. 4. 2021 usnesení č. j. 117 EX 2782/10-92, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 19 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[60] Ve věci sp. zn. 117 EX 1827/11 byla povinná ke dni 12. 8. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2020, č. j. KSPH 65 INS 9381/2015-B-25, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 3. 5. 2021 usnesení č. j. 117 EX 1827/11-50, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 8 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[61] Ve věci sp. zn. 117 EX 1200/11 byl povinný ke dni 23. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 10. 2019, č. j. KSCB 44 INS 12829/2014-B-12, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 3. 5. 2021 usnesení č. j. 117 EX 1200/11-62, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 18 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[62] Ve věci sp. zn. 117 EX 1133/12 byl povinný ke dni 14. 5. 2020 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 4. 2020, č. j. KSCB 44 INS 25593/2014-B-50, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 10. 6. 2021 usnesení č. j. 117 EX 1133/12-50, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 12 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[63] Ve věci sp. zn. 117 EX 1289/12 byl povinný ke dni 21. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 3. 2020, č. j. KSCB 44 INS 21374/2014-B-33, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 11. 6. 2021 usnesení č. j. 117 EX 1289/12-39, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 14 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[64] Ve věci sp. zn. 117 EX 2445/12 byla povinná ke dni 30. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 10. 2019, č. j. KSHK 42 INS 37593/2013-B-38, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 22. 6. 2021 usnesení č. j. 117 EX 2445/12-37, kterým exekuci

podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 19 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[65] Ve věci sp. zn. 117 EX 3247/12 byla povinná ke dni 14. 1. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2019, č. j. KSPH 60 INS 13381/2014-B-28, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 22. 6. 2021 usnesení č. j. 117 EX 3247/12-48, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 17 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[66] Ve věci sp. zn. 117 EX 1902/13 byla povinná ke dni 19. 5. 2016 usnesením Městského soudu v Praze ze dne 3. 5. 2016, č. j. MSPH 90 INS 28234/2014-B-37, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný přistoupil k zastavení exekuce až dne 5. 8. 2021 vydáním usnesení č. j. 117 EX 1902/13-90. V usnesení konstatoval, že mu byl dne 5. 8. 2021 doručen souhlas oprávněného se zastavením exekuce, kterou tedy dle § 55 odst. 4 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 62 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[67] Ve věci sp. zn. 117 EX 56/14 byl povinný ke dni 14. 8. 2019 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2019, č. j. KSPH 61 INS 37693/2013-B-38, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 10. 8. 2021 usnesení č. j. 117 EX 56/14-37, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 23 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[68] Ve věci sp. zn. 117 EX 509/13 byl povinný ke dni 24. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2020, č. j. KSPH 70 INS 3065/2018-B-16, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 19. 8. 2021 usnesení č. j. 117 EX 509/13-72, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 16 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[69] Ve věci sp. zn. 117 EX 712/13 byl povinný ke dni 18. 8. 2020 usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2020, č. j. KSUL 85 INS 8502/2015-B-27, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 19. 8. 2021 usnesení č. j. 117 EX 712/13-45, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 11 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[70] Ve věci sp. zn. 117 EX 858/13 byl povinný ke dni 31. 3. 2020 usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 3. 2020, č. j. KSPL 20 INS 24412/2014-B-18, pravomocně

osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 20. 8. 2021 usnesení č. j. 117 EX 712/13-45, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 16 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[71] Ve věci sp. zn. 117 EX 248/14 byl povinný ke dni 5. 11. 2020 usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 11. 2020, č. j. 1 VSPH 1254/2020-B-54, pravomocně osvobozen od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 27. 9. 2021 usnesení č. j. 117 EX 248/14-31, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 11 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[72] Ve věci sp. zn. 117 EX 3233/12 byla povinná ke dni 15. 10. 2019 usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 9. 2019, č. j. KSLB 87 INS 10594/2014-B-76, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 27. 9. 2021 usnesení č. j. 117 EX 3233/12-43, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 23 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[73] Ve věci sp. zn. 117 EX 1260/13 byla povinná ke dni 3. 1. 2020 usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2019, č. j. KSBR 32 INS 10169/2014-B-44, pravomocně osvobozena od placení pohledávek ve smyslu § 414 insolvenčního zákona. Kárně obviněný vydal dne 2. 11. 2021 usnesení č. j. 117 EX 1260/13-38, kterým exekuci podle 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu zastavil. K zastavení exekuce došlo po 22 měsících od právní moci usnesení o osvobození od placení pohledávek.

[74] Kárně obviněný ve vytýkaných věcech prováděl nanejvýše rutinní lustrace. Ve spisech nic nenasvědčuje tomu, že by vyzýval oprávněné k vyjádření se k osvobození povinných od placení pohledávek. Ve všech věcech došlo po určité době (od 8 do 62 měsíců) dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu k zastavení exekuce, nadto bez předchozího souhlasu oprávněného (ten byl fakticky sdělen toliko ve věci sp. zn. 117 EX 1902/13). Exekuce tak nebyly vedeny „rychle a účelně“ a nebyly činěny kroky k zastavení exekuce.

[75] Vytýkaná nečinnost spočívající v neprovádění kroků vedoucích k zastavení exekucí po osvobození od placení pohledávek insolvenčním soudem neměla svou podstatu v pracovním vytížení exekutora, resp. v nedostatcích v organizaci práce či obecně v řízení exekutorského úřadu. Kárně obviněný toliko zastával právní závěry, pro které vědomě nečinil v řízení kroky vedoucí k jeho zastavení. To v řízení nečinil sporným. Kárně obviněný tak postupoval ve vytýkaných skutcích minimálně s vědomím (srozuměním), že průtahy v exekuci může svým jednáním způsobit.

VI. d) Zhodnocení jednání kárně obviněného

[76] Skutečnost, že kárně obviněný vyčkával několik měsíců (v některých případech i let) než exekuce zastavil, přestože u povinných došlo k osvobození od placení pohledávek dle § 414 insolvenčního zákona a na tyto pohledávky podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu mělo být hleděno jako na promlčené (se vznesenou námitkou promlčení), představuje nedůvodné průtahy, resp. nedůvodnou nečinnost kárně obviněného v exekučních řízeních. Kárně obviněný vědomě neplnil své povinnosti, neboť aktivně a v pravidelných intervalech nezjišťoval stav insolvenčních řízení povinných a na základě zjištěných informací neprodleně a včas neučinil nezbytné kroky k zastavení exekuce dle § 55 odst. 4 exekučního řádu. Tím porušil § 46 odst. 1 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů. Dopustil se tak kárného deliktu dle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. V souzené věci přitom nejde o závažné kárné provinění.

[77] Kárný senát odkazuje na vlastní judikaturu, podle níž nečinnost soudního exekutora, má-li charakter kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, představuje skutek trvajíc, jehož podstatou je vyvolání a následné udržování protiprávního stavu, přičemž za ukončení tohoto protiprávního stavu se považuje úkon směřující k jeho odstranění, tedy procesní úkon směřující k vymožení pohledávky oprávněného, případně jiný úkon směřující ke skončení exekuce (srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2011, č. j. 14 Kse 3/2011-43).

[78] I při posouzení kratší, než v kárné žalobě tvrzené doby nečinnosti, došlo ve všech vytykaných věcech k nedůvodným průtahům v krocích vedoucích k zastavení exekuce. Kárný soud zjistil několika měsíční nečinnosti v 18 exekučních řízeních vedených kárně obviněným. V žádné z posuzovaných věcí kárně obviněný neučinil v předložených spisech záznam o nahlížení do insolvenčního rejstříku, ani nevyzval oprávněného k vyjádření, zda souhlasí se zastavením exekuce. Zkoumané spisy neobsahují nic, co by prokazovalo předpokládanou činnost exekutora, tedy plnění jeho zákonných povinností. Tuto skutečnost kárně obviněný ani nijak nerozporoval. Kárný soud se ztotožnil s argumentací kárného navrhovatele (uvedenou v bodě 39 kárného návrhu), že je povinností soudního exekutora pravidelně sledovat stav insolvenčního řízení povinného, jelikož od něj se následně odvíjí další postup soudního exekutora v exekuci.

[79] Jednání, které naplňuje skutkovou podstatu kárného provinění, tj. zde porušení povinnosti postupovat v řízení rychle a účelně - činit rychlé a účelné kroky k zastavení exekuce, musí mít určitý rozsah či intenzitu. V případě nečinnosti je jedním z nejdůležitějších faktorů délka případného průtahu, ojedinělost či četnost takových jednání (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 11 Kss 1/2011-131). V projednávané věci se ve všech případech jednalo o několikaměsíční nečinnosti a navíc se tak dělo v téměř dvou desítkách řízení.

VI. e) Kárné opatření

[80] Nečinným byl kárně obviněný v osmnácti případech. Svým jednáním vystavil povinné zásahu do jejich majetku a dalších práv, jak popisuje v kárném návrhu kárný žalobce. V kárném řízení nicméně nevyplynula skutková zjištění o způsobení podstatné

újmy účastníkům těchto exekucí. Toliko ve věci sp. zn. 117 EX 1902/13 došlo ke skutečnosti s potenciálem silně zasáhnout do právní sféry povinné. Povinná v této věci byla vyzvána ke splnění povinnosti (výzva ze dne 30. 7. 2021) ve výši 1.757.707,32 Kč, přestože ohledně pohledávky předtím prošla oddlužením. To bylo úspěšné. Oprávněný již dne 3. 8. 2021 uvedl, že „dlužnou“ pohledávku považuje za splněnou v rámci oddlužení. Kárně obviněný exekuci ve vztahu k povinné dne 5. 8. 2021, tedy 6 dnů po sepsání výzvy ke splnění povinnosti, zastavil.

[81] Zákon za kárný delikt stanoví možnost uložení písemného napomenutí, veřejného napomenutí, pokutu do výše 2 500 000 Kč nebo odvolání z exekutorského úřadu.

[82] S ohledem na povahu kárného deliktu se soudu nejevilo účelné uložit kárně obviněnému žádnou z forem napomenutí. Ta slouží pro řešení nejmírnějších případů, které je zpravidla možné označit jako ojedinělé (srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2017, č. j. 14 Kse 3/2016-65). Výklad sporného ustanovení zastávaný kárným návrhovatelem je jednoznačný; naopak výklad kárně obviněného je excesivní (srov. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2015, č. j. 15 Kse 7/2014-130) a nadto jej sám svým navazujícím jednáním zcela popřel. Nejeví se proto jako dostatečné uložit kárně obviněnému toliko písemné či veřejné napomenutí, a to i s ohledem na množství vytýkaných případů.

[83] Kárný senát rozhodl uložit pokutu. Byť soud není vázán návrhem kárného opatření, který učinil kárný žalobce (pokuta ve výši 50.000 Kč), navržené kárné opatření sloužilo jako východisko pro další úvahy o adekvátním kárném opatření. Pokuta je univerzální sankcí, v souzené věci je její uložení odpovídající reakcí na spáchané kárné provinění, schopnou splnit funkci preventivní i represivní.

[84] Po zvážení všech rozhodujících okolností spoluurčujících povahu a závažnost kárného provinění dospěl kárný soud k závěru, že přiměřeným kárným opatřením v dané věci bude pokuta podle § 116 odst. 6 exekučního řádu ve výši 50 000 Kč. Jde o sankci nikoliv zanedbatelnou, která však již odráží na jedné straně délku nečinnosti a četnost případů, na druhé straně však její výše bere v úvahu i bezúhonnost kárně obviněného. Kárný senát rovněž zohlednil, že o této podobě porušení povinností soudního exekutora doposud nerozhodoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda kárného senátu